

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 158/2010-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2010 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka o sťažnosti RNDr. J. B., K., t. č. Česká republika, zastúpeného advokátom JUDr. D. S., K. C., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 55 Cbi 183/2001) takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo RNDr. J. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom

pod sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 55 Cbi 183/2001) porušené bolo.

2. Krajskému súdu v Bratislave p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 konal bez zbytočných priet'ahov.
3. RNDr. J. B. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatit' mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Krajský súd v Bratislave je p o v i n n ý uhradiť RNDr. J. B. trovy právneho zastúpenia v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. D. S., K. C., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. marca 2010 doručená s'ťažnosť RNDr. J. B., K., t. č. Česká republika (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. D. S., K. C., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 103/2000, postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 160/2007, 1 Obo 161/2007.

S'ťažovateľ v s'ťažnosti uviedol:

„Návrh na začatie konania som podal dňa 03. 04. 2000.

Dňa 15. 06. 2001 Okresný súd Bratislava II postúpil súdny spis sp. zn. 19C 103/2000 Krajskému súdu v Bratislave ako vecne príslušnému na konanie.

Nakoľko Okresný súd Bratislava II, ktorý vo veci nebol vecne príslušný mal podľa procesných predpisov postúpiť vec príslušnému súdu neodkladne, preto tvrdím, že vo veci postupom Okresného súdu Bratislava II boli spôsobené zbytočné prieťahy v konaní.“

Vo vzťahu ku konaniu vedenému krajským súdom a najvyšším súdom sťažovateľ uviedol:

„Namietam lehotu medzi vynesením rozsudku súdu prvého stupňa dňa 08. 12. 2006 a vynesením uznesenia súdu druhého stupňa dňa 05. 09. 2008, ktorá je neprimeraná...

Namietam lehotu medzi podaním môjho odvolania zo dňa 06. 02. 2007 proti rozsudku súdu prvého stupňa č. k. 8Cbsi 48/05-105 a rozhodnutím odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 160/2007 zo dňa 05. 09. 2008, ktorá je neprimeraná...

Namietam lehotu medzi podaním môjho odvolania zo dňa 06. 02. 2007 proti rozsudku súdu prvého stupňa č. k. 8Cbsi 48/05-105 a vynesením uznesenia súdu prvého stupňa dňa 31. 10. 2007, ktorým ma vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie v zmysle usmernenia najvyššieho súdu, ktorá je neprimeraná...

Namietam lehotu medzi podaním môjho odvolania zo dňa 28. 11. 2007 proti uzneseniu krajského súdu č. k. 8Cbsi 48/05-121 zo dňa 31. 10. 2007 a rozhodnutím odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 161/2007 zo dňa 05. 09. 2008, ktorá je neprimeraná...

Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky hore uvedenými neprimeranými lehotami porušili... moje právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky...

je potrebné poukazovať na odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu č. k. 1 Obo 160/2007 zo dňa 05. 09. 2008. V odôvodnení najvyšší súd namieta procesnoprávne vadný postup krajského súdu v konaní... krajský súd nezistil riadne skutkový stav a nevyvodil z neho správne právne závery. Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupne neobsahuje zákonom predpokladané náležitosti odôvodnenia...

Horeuvedenými nesprávnymi činnosťami Krajský súd v Bratislave spôsobil zbytočné prietahy v konaní a porušil moje základné právo, aby moja záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná v zmysle článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru.

Tvrdím, že odvolacie konanie v merite veci a odvolacie konanie o vyrubení súdneho poplatku bolo vynútené Krajským súdom v Bratislave, resp, jeho nesprávnymi činnosťami. “

K priebehu konania potom, ako bol uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 Obo 160/161/2007-131 z 5. septembra 2009 zrušený rozsudok krajského súdu č. k. 8 Cbsi 48/05-105 z 8. decembra 2006 a bolo potvrdené uznesenie krajského súdu sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 z 31. októbra 2007 o povinnosti sťažovateľa zaplatiť súdny poplatok za ním podané odvolanie, sťažovateľ uviedol:

„Dňa 27. 03. 2009 sa na krajskom súde konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 15. 05. 2009. Na pojednávaní som oznámil súdu, že žiadosťou zo dňa 17. 03. 2009 som uplatnil u správcu konkurznej podstaty ďalšie pracovné nároky na náhradu mzdy vo výške 82.733,28 EUR za obdobie troch mesiacov pred vyhlásením konkurzu a za obdobie od vyhlásenia konkurzu.

Dňa 15. 05. 2009 sa na krajskom súde konalo pojednávanie, na ktorom bolo prijaté uznesenie č. k. 8 Cbsi 48/2005-149, ktorým súd návrh na rozšírenie žaloby zo dňa 15. 05. 2009 vo výške 82.733,28 EUR zamietol. Súd pojednávanie odročil na neurčito, a to do termínu právoplatnosti rozhodnutia o rozšírení návrhu, uznesenia č. k. 8 Cbsi 48/2005-149.

Dňa 07. 08. 2009 som podal odvolanie proti uzneseniu krajského súdu zo dňa 15. 05. 2009, č. k. 8 Cbsi 48/2005-149.

Dňa 14. 10. 2009 najvyšší súd uznesením č. k. 2 Obo 91/2009 potvrdil uzneseniu krajského súdu zo dňa 15. 05. 2009, č. k. 8 Cbsi 48/05-149. Patrí k skutočnostiam, že odvolací súd v oddôvodnení rozhodnutia uviedol že obsah spisu potvrdzuje opodstatnenosť môjho tvrdenia, že moje písomné podania a ústne vyjadrenia v konaní na súde prvého stupňa neboli návrhom na rozšírenie žaloby a z čoho vyplýva, že súd prvého stupňa rozhodol bez návrhu. Na tomto základe odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil.

Dňa 03. 12. 2009 najvyšší súd opravným uznesením č. k. 2 Obo 91/2009 opravil svoje uznesenie zo dňa 14. 10. 2009 vo výrokovvej časti takto:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. 05. 2009, č. k. 8 Cbsi 48/2005-149 zrušuje.

Znova je potrebné poukazovať na odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu, teraz na č. k. 2 Obo 91/2009 zo dňa 14. 10. 2009. V odôvodnení najvyšší súd namieta ďalší procesnoprávne vadný postup krajského súdu v konaní, konkrétne to, že prvostupňový súd napadnutým uznesením rozhodol bez návrhu.

Krajský súd v Bratislave dňa 27. 03. 2009 a dňa 15. 05. 2009 celkom zbytočne pojednával o údajnom rozšírení návrhu. Dňa 27. 03. 2009 bez relevantného dôvodu odročil pojednávanie na 15. 05. 2009, a bez relevantného dôvodu a celkom zbytočne zaťažoval účastníkov konania s procesnými úkonmi a neoprávnene ich nútil k písomným vyjadreniam. Krajský súd v Bratislave dňa 15. 05. 2009 celkom zbytočne a bez skutočného právneho dôvodu odročil pojednávanie na neurčito...

Horeuvedenými nesprávnymi činnosťami Krajský súd v Bratislave spôsobil ďalšie zbytočné prieťahy v konaní...

Tvrdím, že aj toto odvolacie konanie, teraz o procesnoprávnej otázke bolo vynútené Krajským súdom v Bratislave, resp, jeho nesprávnymi činnosťami...

Momentálne vo veci som predvolaný na pojednávanie dňa 12. 03. 2010.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 103/2000, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 160/2007, 1 Obo 161/2007, priznal mu finančné zadostučinenie v sume 7 000 € a náhradu trov konania.

Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 158/2010-16 z 28. apríla 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez

zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 55 Cbi 183/2001) a vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol.

Predsedička krajského súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadrila k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 3256/2010 zo 14. mája 2010, v ktorom opísala priebeh v období od 8. decembra 2006 do 5. novembra 2008 a uviedla: *„Poukazujúc na toto sťažovateľom namietané obdobie, konštatujem, že s ohľadom na vykonané vyššie uvedené procesné úkony Krajského súdu v Bratislave, je zrejmé, že označený súd v súdnom konaní sp. zn. 8 Cbsi 48/2005, nespôsobil zbytočné prietahy, konal a koná bez prietáhov.*

Z tohto dôvodu sa Krajský súd v Bratislave nestotožňuje s návrhom sťažovateľa o zaplatenie nemajetkovej ujmy... a preto žiada sťažnosť sťažovateľa zamietnuť ako nedôvodnú.“ Úkony vykonané v posudzovanom konaní krajským súdom po 5. novembri 2008 neboli v jeho vyjadrení podrobne špecifikované, krajský súd len uviedol, že „vec rozhodol rozsudkom č. k. 8 Cbsi 48/2005-180 zo dňa 06. 04. 2010“ a „Voči tomuto rozhodnutiu... sťažovateľ podal dňa 22. 04. 2010 odvolanie“, ďalej uviedol, že súdny spis ním bude predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní.

K vyjadreniu predsedníčky krajského súdu zaujal stanovisko právny zástupca sťažovateľa v podaní zo 4. júna 2010 doručenom ústavnému súdu 10. júna 2010, v ktorom uviedol: *„Krajský súd v Bratislave sa vecne nevyjadril k predmetnej sťažnosti a nenamieta moje argumenty, ktorými som podložil predmetnú sťažnosť...“*

Poukazujem aj na to, že okrem lehoty od 08. 12. 2006 do 05. 09. 2008 som v mojej sťažnosti namietal zbytočné prietahy v konaní aj pre obdobie po 05. 09. 2008. Namietaniu týchto konkrétnych zbytočných prietáhov v konaní krajský súd v jeho vyjadrení vôbec neoponoval...

Vzhľadom k tomu, že od dátumu podania mojej predmetnej sťažnosti v konaní na prvom stupni boli spôsobené ďalšie významné zbytočné prietahy, preto týmto popíšem relevantné skutočnosti v konaní za uplynulé obdobie pre správne rozhodnutie o predmetnej sťažnosti...

Dňa 12. 03. 2010 na krajskom súde sa konalo pojednávanie, ktoré bolo uznesením odročené na vyhlásenie rozsudku na termín 06. 04. 2010.

Na pojednávaní dňa 06. 04. 2010 prvostupňový súd vo veci samej rozhodol tak, že žalobu zamietol...

tvrdím, že vynesenie rozsudku v merite veci prvostupňovým súdom dňa 06. 04. 2010 neznamená, že krajský súd konal bez zbytočných prietahov, lebo z postupu krajského súdu po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie konanie a z odôvodnenia nového rozhodnutia v merite veci je zrejmé, že chýba skutkový a právny základ na vecne správne, preskúmateľné, presvedčivé, zákonu zodpovedajúce rozhodnutie. Tvrdím, že ani toto rozhodnutie krajského súdu vo veci samej nesmeruje k odstráneniu mojej právnej neistoty...

Dňa 27. 04. 2010 som podal návrh na doplnenie rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Cbsi 48/05-180 zo dňa 06. 04. 2010 nakoľko prvostupňový súd nerozhodol v rozsudku o celom predmete konania. Rozhodnutie krajského súdu o mojom návrhu do dnešného dňa som neobdržal...

Na základe vyššie uvedených skutočností zmením rozsah primeraného finančného zadostučinenia, ktorý som požadoval mojou sťažnosťou zo dňa 10. 03. 2010:

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva RNDr. J. B... finančné zadostučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- EUR. “

Ďalej rozsiahlo uvádza argumenty, pre ktoré považuje rozsudok krajského súdu č. k. 8 Cbsi 48/2005-180 zo 6. apríla 2010 za nesprávny.

Predsedička krajského súdu vo vyjadrení zo 14. mája 2010 a právny zástupca sťažovateľa vo vyjadrení zo 4. júna 2010 ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, preto ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, keďže od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zo sťažnosti, spisov ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 416/06 a sp. zn. III. ÚS 25/09, z vyjadrenia predsedníčky krajského súdu k sťažnosti a z vyjadrenia sťažovateľa vyplývajú tieto skutočnosti:

- 3. apríla 2000 sťažovateľ podal okresnému súdu návrh na začatie konania (o určenie pravosti pohľadávky). Okresný súd viedol spis pod sp. zn. 19 C 103/2000 a 19. júna 2001 predmetný spis postúpil vecne príslušnému krajskému súdu, kde bola vec pôvodne vedená pod sp. zn. 55 Cbi 183/2001 a od 11. apríla 2005 po prevedení do senátu Cbsi je vedená pod sp. zn. 8 Cbsi 48/2005.

- 3. júla 2006 sťažovateľ doručil ústavnému súdu sťažnosť, ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 55 Cbi 183/2001).

- 8. decembra 2006 krajský súd prvýkrát rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 8 Cbsi 48/2005-105 (ktorým bol návrh sťažovateľa zamietnutý).

- 12. februára 2007 sťažovateľ podal odvolanie proti rozsudku krajského súdu č. k. 8 Cbsi 48/2005-105 z 8. decembra 2006.

- 13. februára 2007 bol spis predložený najvyššiemu súdu na odvolacie konanie.

- 26. apríla 2007 ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 416/06 rozhodol o sťažnosti sťažovateľa doručenej 3. júla 2006 tak, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, krajskému súdu prikázal konať vo veci bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 70 000 Sk.

- 11. októbra 2007 bol spis vrátený krajskému súdu bez rozhodnutia o odvolaní pre účely vykonania úkonov smerujúcich k vyrubeniu a uhradeniu súdneho poplatku sťažovateľom za podané odvolanie.

- 31. októbra 2007 krajský súd uznesením uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie.

- 4. decembra 2007 sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu krajského súdu z 31. októbra 2007.

- 5. decembra 2007 bol spis opätovne predložený najvyššiemu súdu.

- 4. septembra 2008 doručil sťažovateľ ústavnému súdu ďalšiu sťažnosť, ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 160/2007, 1 Obo 161/2007.

- 5. septembra 2008 najvyšší súd uznesením č. k. 1 Obo 160/161/2007-131 rozsudok krajského súdu sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 z 8. decembra 2006 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a súčasne ním potvrdil uznesenie krajského súdu sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 z 31. októbra 2007 o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie.

- 5. novembra 2008 bol spis vrátený krajskému súdu.

- 27. januára 2009 ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 25/09-16 rozhodol o sťažnosti sťažovateľa doručenej 4. septembra 2008 tak, že ju odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.

- 27. marca 2009 sa vo veci konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 15. máj 2009 pre účely doručenia písomných podaní predložených sťažovateľom ostatným účastníkom.

- 15. mája 2009 krajský súd vo veci pojednával a na pojednávaní rozhodol uznesením o nepripustení rozšírenia návrhu sťažovateľa podaného 17. marca 2009, pojednávanie bolo odročené na neurčito do právoplatnosti uznesenia vyhláseného na tomto pojednávaní.

- 12. augusta 2009 sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu krajského súdu z 15. mája 2009 o zamietnutí jeho návrhu na rozšírenie návrhu na začatie konania.

- 3. septembra 2009 bol spis predložený najvyššiemu súdu, kde sa nachádzal do 9. novembra 2009, resp. po opätovnom predložení na vydanie opravného uznesenia do 8. decembra 2009.

- 14. októbra 2009 najvyšší súd uznesením (v spojení s opravným uznesením z 3. decembra 2009) potvrdil odvolaním sťažovateľa napadnuté uznesenie krajského súdu z 15. mája 2009.

- 12. marca 2010 sa vo veci konalo pojednávanie, ktoré bolo uznesením odročené pre účely vyhlásenia rozsudku na 6. apríl 2010.

- 15. marca 2010 bola ústavnému súdu doručená sťažnosť, ktorá bola prijatá na ďalšie konanie v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na

prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 55 Cbi 183/2001) a ktorá je predmetom tohto konania.

- 6. apríla 2010 krajský súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 8 Cbsi 48/2005-180 tak, že návrh na začatie konania zamietol a účastníkom náhradu trov nepriznal.

- 21. a 22. apríla 2010 sťažovateľ podal odvolanie proti rozsudku krajského súdu.

- 3. mája 2010 sťažovateľ doručil krajskému súdu „*návrh na doplnenie rozhodnutia*“.

- 17. mája 2010 bol spis doručený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o sťažovateľom podanom odvolaní.

- 30. júna 2010 sťažovateľ doručil najvyššiemu súdu podanie označené ako „*návrh na zmenu, resp. na zrušenie nesprávnych rozhodnutí o poplatkovej povinnosti*“, na ktoré reagoval najvyšší súd listom z 22. júla 2010 s odporúčaním sťažovateľovi na zvolenie si kvalifikovaného právneho zástupcu.

- 3. augusta 2010 najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Obo 72/2010 zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 8 Cbsi 48/2005-180 zo 6. apríla 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote

prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie vecí v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Ústavný súd pri rozhodovaní o s'ťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 8 Cbsi 48/2005 je nárok sťažovateľa na určenie pravosti pohľadávky popretej v konkurznom konaní. Žaloby tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, preto vec nemožno posúdiť ako právne a skutkovo zložitú (napr. II. ÚS 4/06).

2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v posudzovanom období konania krajského súdu nezistil žiadne okolnosti, ktorými by sťažovateľ prispel k priet'ahom v konaní krajského súdu.

3. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup krajského súdu v predmetnej veci.

Vzhľadom na to, že posúdenie postupu krajského súdu v označenom konaní v období do 26. apríla 2007 bolo predmetom konania a rozhodnutia ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 416/06 a v období do 27. januára 2009 bolo predmetom konania a rozhodnutia ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 25/09, v tomto konaní

ústavný súd posudzoval len obdobie konania krajského súdu od 27. januára 2009 do 15. marca 2010, keď bola ústavnému súdu doručená sťažnosť sťažovateľa s prihliadnutím aj na ďalšie obdobie konania krajského súdu až do rozhodnutia ústavného súdu.

Napriek tomu, že ústavný súd v konaní o sťažnosti sťažovateľa posudzoval len už označené obdobie konania krajského súdu, nemohol opomenúť, že konanie začalo pred viac ako 10 rokmi žalobou sťažovateľa podanou 3. apríla 2000 a dosiaľ nie je právoplatne skončené. A taktiež nemohol opomenúť, že ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 416/06 z 26. apríla 2007 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v tomto konaní a prikázal krajskému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd napriek priebežnému vykonávaniu úkonov smerujúcich k prerokovaniu a rozhodnutiu veci nedospel k rozsudku, ktorý by mohol byť v okolnostiach prípadu potvrdený odvolacím súdom (rozsudok krajského súdu č. k. 8 Cbsi 48/2005-180 zo 6. apríla 2010, ktorému predchádzalo konanie krajského súdu v období posudzovanom ústavným súdom, bol odvolacím súdom 3. augusta 2010 zrušený).

Postup krajského súdu preto považuje ústavný súd za neefektívny a pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol.

Ústavný súd vzhľadom na zistené prietahy v konaní krajského súdu v posudzovanom období vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Aj keď krajskému súdu už bol skorším rozhodnutím ústavného súdu uložený príkaz konať vo veci bez zbytočných prietáhov, ústavný súd vzhľadom na to, že krajský súd uložený príkaz nerešpektoval, rozhodol v zmysle ustanovenia § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde a opätovne prikázal krajskému súdu, aby vo veci konal bez prietáhov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 7 000 € z dôvodov uvedených v sťažnosti poukazujúc najmä na dlhotrvajúcu právnu neistotu, vo svojom vyjadrení zo 4. júna 2010 požadoval priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 10 000 € a v ďalšom svojom písomnom vyjadrení z 30. augusta 2010 v sume 11 000 €.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý

vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadost'učinenia.

Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dobu posudzovaného súdneho konania a jeho priebeh, na mieru zavinenia krajského súdu na vzniknutých priet'ahoch v posudzovanom konaní ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € s'ťažovateľovi za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania s'ťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie s'ťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov účinnnej do 1. júna 2010 (ďalej len „vyhláška“), a to po 120,23 € za 2 úkony vykonané v roku 2010 a režijný paušál 2 x 7,21 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky), t. j. spolu 254,88 €.

Podania s'ťažovateľa zo 4. júna 2010 a z 30. augusta 2010 nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na absenciu ústavnoprávneho rozmeru v ich obsahu ako podania relevantné na rozhodnutie vo veci samej, a preto odmenu za ne nepriznal.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu s'ťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2010